

23 mei 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen klager,
juridisch adviseur: mr. M. Nijssen, advocaat te Leiden.

tegen:

[naam],
overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen aangeklaagde,
bij leven verbonden aan de [naam]school van de
[naam]parochie te [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 6 september 2011. Op 29 september 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Algemeen Overste Fraters CMM.

Op 19 januari 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. M. Nijssen.

Namens aangeklaagde is verschenen [naam], Algemeen Overste Fraters CMM.

2. De klacht

2.1. Aangeklaagde was schoolhoofd van de Rooms-Katholieke [school] te [plaats]. Voorts was aangeklaagde in het schooljaar 1958-1959 de onderwijzer van klager. Aangeklaagde had de gewoonte zijn leerlingen in de klas aan het werk te zetten om dan zelf het klaslokaal te verlaten. Van buiten het klaslokaal wenkte hij dan klager naar hem toe te komen en zo het klaslokaal te verlaten. Klager moest aangeklaagde dan volgen naar de spreekkamer. Eenmaal in de spreekkamer draaide aangeklaagde de deur op slot en gebood klager bij hem op schoot te gaan zitten. Vervolgens ging aangeklaagde over tot zuchtend en hijgend gestreel en gewrijf over het beklede onderlijf van klager. Deze handelingen vonden gedurende het gehele schooljaar en op ongeveer wekelijkse basis plaats.

2.2. Hetgeen is gebeurd heeft ervoor gezorgd dat klager lange tijd een ongewoon en negatief gevoel van eigenwaarde heeft gehad en niet goed wist hoe hij op aanrakingen en liefkozingen moest reageren. Klager heeft zich altijd geremd gevoeld in het uitten van zijn gevoelens op seksueel gebied. Ook vindt klager het moeilijk om zijn kleinkinderen op schoot te nemen. Op zo'n moment komt hetgeen gebeurd is weer bij hem naar boven.

2.3. Klager wenst erkenning voor wat hem is overkomen. Ook is het voor klager van belang dat er in enige vorm spijt wordt betuigd. Dit zou in financiële vorm kunnen geschieden. Klager vindt het belangrijk dat men weet wat zich destijds heeft afgespeeld en wellicht nog steeds afspeelt, zodat er in de toekomst actie kan worden ondernomen om dergelijk gedrag te voorkomen. Zijn verhaal kan mogelijk bijdragen aan de waarheidsvinding en als ondersteuning gebruikt worden bij mogelijke klachten van anderen jegens aangeklaagde.

3. Het verweer

3.1. Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [Overste] heeft zowel in zijn reactie als tijdens de zitting gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Uit het dossier van aangeklaagde is niet gebleken dat het bevoegde gezag van de congregatie weet had van het seksueel misbruik door aangeklaagde. Evenmin is andere concrete informatie boven water gekomen, waarin naar voren komt dat van de zijde van aangeklaagde sprake is geweest van seksueel misbruik van de leerlingen van de [school]. Derhalve heeft [overste] aangegeven niet in staat te zijn een waardeoordeel te geven over de klacht van klager.

3.2 Ondanks het feit dat er geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik heeft [overste] evenwel gesteld geen reden te hebben om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. Indien het seksueel misbruik plaats heeft gevonden, had dit nooit mogen gebeuren. Aangeklaagde had geen misbruik mogen maken van zijn machtspositie en de kwetsbaarheid van klager. [overste] heeft namens de congregatie zijn oprechte verontschuldigungen aan klager aangeboden voor hetgeen aangeklaagde klager destijds heeft aangedaan.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.4. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter, ondanks de inspanningen van de zijde van klager en zijn juridisch adviseur waarbij oud-klasgenoten van klager zijn benaderd met het verzoek of zij gelijksoortige ervaringen hebben met aangeklaagde, geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen. Het verhaal dat aangeklaagde voor de klas in pikante blaadjes bladerde, welk verhaal door een derde aan de broer van klager is verteld, kan niet als ondersteuning dienen voor de klacht van klager. Bladeren in pikante blaadjes op zichzelf is, naar het oordeel van de Klachtencommissie, geen seksuele handeling en kan om die reden ook niet als bewijs worden gebruikt voor hetgeen waarover klager klaagt.

4.5 Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

4.6. De Klachtencommissie realiseert zich dat dit voor klager teleurstellend is. Indien klager bekend wordt met nieuwe feiten en omstandigheden, bestaat evenwel op basis van artikel 22 van de Procedure de mogelijkheid een verzoek tot herziening van onderhavig advies in te dienen bij de voorzitter van de Klachtencommissie.

4.7. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Tevens kan enkel bij een gegrondverklaring van de klacht door, in casu, de Overste van de Congregatie van Fraters CMM, een onafhankelijke financiële commissie zich buigen over het bedrag van een mogelijke vergoeding.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van Fraters CMM de klacht ongegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 23 mei 2012 door mr. P.A.M. Hendriks, voorzitter, drs. Th.M. Bronzwaer en mr. F.J.M. Walstock, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Overste van de Congregatie van Fraters CMM binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Overste van de Congregatie van Fraters CMM daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste van de Congregatie van Fraters CMM.